

Verslag overleg wijk- en dorpsbelangenverenigingen Winsum , 13 april 2016

Aanwezig:

Dorpen:

Gea van der Schoot, Saaxumhuizen
Jouk Huisman, Adorp
Sijbrand Stratingh, Adorp
Hylke Zijlstra, Sauwerd
Han Limburg, Sauwerd
Saskia van der Tuuk, Tinallinge
Bernadette Bak, Tinallinge
Sonja Hofstee, Garnwerd
Frits Weegenaar, Baflo
Hessel Elzes, Baflo
Ruldolf Hidskes, Den Andel
Gerard van Rossum, Ezinge
Ietse Pestoor, Ezinge

Gemeente Winsum:

Rinus Michels, burgemeester
Harmannus Blok, wethouder
Marc Verschuren, wethouder
Renée Orleans, beleidsadviseur
Marc Latuputty, beleidsmedewerker
Janet Appelhof, dorpencoördinator/beleidsadviseur (verslag)

1. Opening

Marc Verschuren (voorzitter) opent de vergadering. De mededeling bij punt 2 verschuift naar het einde van de vergadering.

2. Mededelingen

- Meeting op vrijdag 17 juni voor en door inwoners. Zie verderop in dit verslag.

3. Notitie Leefbaarheid , concept

Burgemeester Michels legt uit dat de directe aanleiding voor het opstellen van de notitie Leefbaarheid te maken heeft met de aardbevingsproblematiek. De Eemsdeltagemeenten hebben al zo'n document en deze dient voor de NCG en de NAM als kapstok waar zij hun aandacht op moeten richten in het kader van verbetering van leefbaarheid in de regio en de daaraan gekoppelde subsidiemogelijkheden. Daarom maakt Winsum er ook één. De informatie die in de notitie Leefbaarheid Winsum staat is voor het overgrote deel afkomstig uit andere bestaande beleidsnota's van Winsum en is verzameld onder de noemer 'Leefbaarheid'.

De notitie dient lokaal om in de gemeente Winsum meer vanuit integraliteit te gaan werken. Wanneer bijvoorbeeld in het gemeentelijk wegenonderhoudsplan staat genoemd dat een bepaalde weg in een dorp zal worden opgeknapt, dan kijken we nu eerst (of dat proberen we zo goed als mogelijk te doen) wat over inrichting en onderhoud van wegen in het dorpsplan van een dorp staat. Dit om te voorkomen dat de weg op een manier wordt aangepakt die indruist tegen de wensen van het dorp.

We willen de notitie Leefbaarheid nu met dorpsbelangenverenigingen bespreken om te kijken of we de juiste richting te pakken hebben. Daarna zal het college de notitie ter vaststelling aanbieden aan de gemeenteraad van Winsum
Reneé Orleans geeft vervolgens een presentatie over de notitie Leefbaarheid en stelt een aantal vragen. (zie bijlage voor de presentatie)

1. Heeft u vragen of opmerkingen over het Leefbaarheidskader ? Herkent u zich in de doelen en uitgangspunten?
2. Welke ideeën heeft u over de samenwerking met de gemeente maar ook met andere partners over leefbaarheid? Welke rol ziet u voor u zelf en welke rol voor de gemeente?
3. Heeft u suggesties voor monitoring en evaluatie? Hoe houden we de vinger aan de pols mbt de leefbaarheid? Welke rol kunt u als dorp/inwoner hierin vervullen?

Tinallinge merkt op dat een klein dorp geen 'vuist' kan maken om voorzieningen zoals breedband te behouden. Burgemeester Michels zegt dat de Economic Board van de NAM dit ook ziet. Daar is aandacht voor 'witte vlekken' . Het is van belang dat gemeenschappen/dorpen contact met elkaar leggen en elkaar versterken.

Ezinge merkt op dat daar een corporatie is opgezet om het platteland te voorzien van snel internet tegen billijke kosten. De Economic Board heeft ook aandacht voor internet op het platteland. . Zij willen er ook voor zorgen dat het buitengebied goed wordt ontsloten qua internetverbinding. Aandachtspunt hierbij is staatssteun te willen vermijden. Initiatieven van inwoners die zelf een corporatie opzetten is een gewenste ontwikkeling, aldus Marc Verschuren.

Den Andel zegt dat zij vaak het idee krijgen dat hun 'problemen' van de ene gemeente naar de andere worden geschoven omdat zij in een soort 'drienlandenpunt' liggen.

Burgemeester Michels zegt dat van belang is dat dorpen en gemeenten de samenwerking meer opzoeken. Een herindeling zal hier een verdere oplossing kunnen bieden.

Garnwerd merkt op dat in de notitie dorpen zijn ingedeeld van veel tot weinig voorzieningen. Is die indeling wel reëel? Burgemeester Michels zegt dat de indeling is te verklaren vanuit historisch perspectief en te maken heeft met verdeling van (schaarse) middelen. Het is financieel economisch niet haalbaar om voor elk dorp hetzelfde voorzieningenniveau te creëren. Clustering is nodig. Er wordt gekeken naar een basisniveau voor elk dorp. Indien een dorp meer voorzieningen heeft dan het basisniveau dan is dat uiteraard toe te juichen.

Ezinge vindt de notitie nogal 'oude wijn in nieuwe zakken'. Gemist wordt de koppeling met de dorpen. Marc Verschuren zegt dat dat nu juist de vervolgstap is op de notitie. De notitie is bedoeld als theoretisch beleidskader en is in die zin wat abstract. De gemeente wil juist graag de 'link' leggen tussen de notitie en de dorpsvisies.

Burgemeester Michels vult aan dat de notitie door de gemeente kan worden gebruikt als ondersteuning van subsidieaanvragen voor projecten naar de Provincie toe. De Provincie vraagt daar ook naar.

Tinallinge merkt op dat aandacht zou moeten zijn voor mensen die niet direct actief zijn in contacten met de gemeente. Zorg dat zij ook nut en noodzaak gaan zien van meedenken en meedoen. Warrfum heeft Tinallinge geadviseerd hoe mensen / ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen in hun dorp en hoe we het aantrekkelijk kunnen houden op het platteland. Renée Orleans zegt dat zij bezig is met het onderwerp 'ouderen en zorg' Samen de behoefte in kaart brengen ziet zij graag. De info van Tinallinge vindt zij interessant, ook voor andere dorpen.

Ezinge merkt op dat de gemeente eigenlijk meer een soort consultancy- organisatie zou moeten worden waar inwoners voor advies en ondersteuning terecht kunnen. Marc Verschuren merkt op dat de dorpencoördinator die rol vervult, maar dat er een ontwikkeling

gaande is dat meer ambtenaren zich als een soort “inwonersadviseur” (zullen gaan) opstellen. Maar de gemeente heeft soms ook gewoon niet alle kennis in huis. Er is wel budget beschikbaar om een dorp te hulp te schieten als zij externe kennis en kunde nodig hebben die de gemeente niet direct of goed kan bieden. Daarvoor kan contact worden opgenomen met Janet Appelhof, de dorpencoördinator.

Inmiddels zijn er ook ‘dorpswethouders’. Dat wil zeggen dat de wethouders van Winsum ieder hun ‘eigen gebied’ hebben waar zij de meeste aandacht voor hebben en het aanspreekpunt zijn.

Wat betreft monitoring van leefbaarheid wordt door de dorpen gesuggereerd niet te veel via enquêtes op te halen. De respons daarop is vaak erg laag,. Beter werkt een inwoners panel met een digitale tool erbij. Of dat dorpsverenigingen via de dorpencoördinator laten weten wat er in hun dorp leeft. Volgens recent onderzoek naar leefbaarheid in het aardbevingsgebied staat Winsum er niet slecht voor overigens. We krijgen een 7,4.

De notitie Leefbaarheid zal hierna ook nog worden besproken met andere partijen dan de dorpsverenigingen zoals zorgorganisaties, woningcorporaties, ondernemers enz. Ook hun input zal worden meegenomen.

4. Stand van zaken dorpsbudgetten en ‘Right to Challenge’ (zie bijlage Notitie Inwoners participatie, concept)

Marc Latuputty presenteert de notitie. De notitie is bedoeld om aan de gemeenteraad aan te bieden. De vraag is of de verenigingen hiermee in kunnen stemmen. Het overhevelen van budgetten of taken is niet bedoeld als bezuiniging maar om inwoners meer vrijheid en verantwoordelijkheid te geven.

Marc heeft een aantal vragen voor de dorpsverenigingen. (zie voor de volledige presentatie de bijlage)

1. Klopt de inhoud van deze nota?
2. Missen we nog iets?
3. Kan deze nota op deze manier worden voorgelegd aan de gemeenteraad?

Garnwerd vraagt of het ‘right to challenge’ dan betekent dat reguliere banen daarmee worden verdrongen. Marc Verschuren zegt dat het dorp dan zelf bedrijven kan inschakelen, want vrijwilligers zullen niet al het werk zelf kunnen doen. Professionele ondersteuning blijft nodig,

Adorp merkt op dat het wel veel vraagt van vrijwilligers. Het kost veel tijd en de verantwoordelijkheid wordt groter of te groot. Marc Verschuren zegt dat de notitie een kader is om de gemeenteraad van Winsum laten bepalen hoe we verder hierover met de dorpen in gesprek kunnen gaan . Niets meer en niets minder. Er wordt dus niets opgelegd als dorpen dat niet willen. Maar deze ontwikkeling is in heel Nederland nieuw en niet meer tegen te houden en we zullen de komende jaren nodig hebben om samen een weg daarin te vinden. De ruimte die de raad ons geeft is uitgangspunt voor verder gesprek.

Als we hiermee verder gaan dan zullen we ons subsidieprogramma moeten aanpassen zegt burgemeester Michels. Dat is nodig, ook voor de accountantscontrole.

Garnwerd zegt dat als het dorp zelf meer gaat doen dat dan minder naar de gemeente zal worden gekeken als het ‘fout’ gaat. Dan is het dorp zelf verantwoordelijk. Dat is wel een belangrijke consequentie.

Sauwerd wil misschien wel voor een bepaald thema een budget te krijgen. Men wil geen ruzie over verdeling van kleine bedragen over verschillende kleine clubs.

Tinallinge merkt op dat een dorpsbudget juist kan leiden tot cohesie in het dorp. Men gaat anders dan anders met elkaar in gesprek.

Ezinge zegt dat in Ezinge soms grote projecten worden georganiseerd die in het vervolg voor een dorpsbudget in aanmerkingen zouden kunne komen.

Den Andel vraagt op welke manier de hoogte van het dorpsbudget per dorp wordt bepaald.

Marc Latuputty zegt dat het idee is om daarvoor een basisbedrag met daarbovenop een bedrag per inwoner te nemen, maar dat kan ook anders. De gemeente staat open voor suggesties. Ezinge zegt dat deze manier voor een klein dorp wat onvoordelig kan uitpakken.

Ezinge zegt dat de verantwoording niet te vrijblijvend mag zijn, dat zou misbruik in de hand kunnen werken. Burgemeester Michels zegt dat het de bedoeling is inwoners meer zelfsturing te geven. Dat betekent dat de gemeente moet (durven) loslaten.

Saaxumhuizen vraagt of de structurele subsidie ook blijft? Marc Latuputty zegt dat kan, maar dat hangt af van wat het dorp zelf wil.

Ook komt de vraag naar voren of andere omliggende gemeenten hiermee bezig zijn. Want wat gebeurt er na de herindeling? De burgemeester zegt dat de herindeling natuurlijk betekent dat zaken in een ander, breder perspectief komen te staan, maar dat lokale successen niet zomaar kunnen worden weggepoetst. Het is dus zaak om juist nu iets moois voor de toekomst neer te zetten.

Baflo zegt dat in de notitie staat dat de gemeente ook heeft gekeken naar hoe het in Emmen en Hogeveen is geregeld met dorpsbudgetten. Waarom wordt één van die concepten niet overgenomen? Antwoord is dat in zowel Emmen als Hogeveen een veel hoger budget beschikbaar is. Dat geld heeft Winsum niet. Ook zijn dorpsbudgetten daar 'topdown' ingevoerd. Dat wil zeggen dat de gemeente het heeft bedacht en uitgevoerd. In Winsum willen we juist niet van bovenaf opleggen, maar de bewoners zelf laten beslissen of ze met een dorpsbudget aan de slag willen of niet.

5. Stand van zaken dorpsvisies Ezinge en Sauwerd.

In Sauwerd is men druk bezig. Er komt nog een thema-avond. Het is op dit moment lastig te zeggen wanneer het dorpsplan klaar zal zijn.

In Ezinge zat het wat tegen met het proces, maar de enquêtes zijn uitgezet en nu kan men weer verder.

Meeting vrijdag 17 juni 2016

In Winsum gebeurt veel op gebied van inwonersparticipatie. Bijna alle dorpen in Winsum hebben een dorpsvisie ontwikkeld of zijn er druk mee bezig. Vrijwilligers van dorpsbelangenverenigingen hebben daar belangeloos veel energie en tijd in gestoken. Aan de dorpsvisies (dorpsplannen) 'hangt' een uitvoeringsplan en die gaan dorpen zelf uitvoeren. Maar ook andere groepen inwoners zijn actief op gebied van groenonderhoud of zorg voor elkaar. Ook werken we eraan om inwoners een dorpsbudget in eigen beheer te geven. We onderzoeken op dit moment of dat mogelijk is. Samenwerking, co-creatie en maatwerk zijn hierbij uitgangspunten.

We willen op 17 juni een podium geven aan alle actieve inwoners en hun initiatieven zichtbaar maken en waardering geven. We willen actieve bewoners van Winsum lokaal, regionaal maar ook landelijk in beeld brengen. De ontwikkeling van de samenwerking tussen de gemeente en de Winsumers krijgt een podium. Er wordt breed (en met trots) uitgedragen wat er al gedaan wordt.

“Winsum in beeld, bewoners voorop!” . Ook willen we een blik op de toekomst werpen wat betreft ontwikkelingen inwonersparticipatie- overheidsparticipatie , dit ter inspiratie.

We willen in beeld brengen wat iedereen te bieden heeft, vanuit SAMENWERKING (met wel eigen taken/ rol/ verantwoordelijkheden) en niet als een kloof (brug) tussen gemeenten en inwoners. Samen met Frits Weegenaar (Baflo) , Johannes Nijmeijer (Adorp) , Tinus vd Weide (Winsum) en Sonja Hofstee Garnwerd is gekeken naar hoe we dat het best kunne organiseren.

Er zal een middagedeelte en een avondgedeelte zijn. Voor het middagedeelte is de Rode draad: Visionair spreker met algemene toekomstvisie die koppeling maakt met en naar dorpsinitiatieven/dorpsplannen Winsum. Deelnemers kunnen zowel aan het middag- als ook aan het avondprogramma meedoen

Afsluiting van de middag is de start van avondprogramma: Rode draad avondprogramma: voorbeelden bewonersinitiatieven voor en door inwoners (dorpsplannen, dorpsbudgetten, enz.) kennis delen met elkaar en voor elkaar.

Elk dorp draagt vanuit de visies concrete acties aan. Er kan ‘gematched’ worden om een stap naar de toekomst te maken. Alle inwoners van de dorpen worden uitgenodigd, net als de ondernemers, onderwijs, zorg, maatschappelijke organisaties om een uitdaging (matches maken!) aan te gaan. De dorpen komen ook echt ‘in beeld’/. Er is al: “Adorp van boven” en filmpje Garnwerd. Alle dorpen wordt een filmpje aangeboden dat dan vertoond gaat worden.

Oproep: Breng je visie op je dorp/ wijk in beeld! Wie wil zijn/haar dorp filmen? De gemeente Winsum zorgt voor begeleiding.

6. Rondvraag

In Ezinge wordt een evenement georganiseerd rondom het feit dat de brug blijft.

7. Sluiting

Marc Verschuren bedankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en sluit de vergadering.